

ประกาศกรมศุลกากร

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่กรมศุลกากรในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายเห็นควรประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวบรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมศุลกากรจะต้องดำเนินการโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนดำเนินการตามแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่เปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) หน่วยงานของรัฐ
- (๒) หน่วยงานภาคเอกชน
- (๓) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมศุลกากรจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย <https://www.law.go.th> และเว็บไซต์กรมศุลกากร <https://www.customs.go.th>

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ในครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ นับแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกฎหมายสำหรับการจัดเก็บอากรของที่นำเข้าหรือส่งออก ตลอดจนกำหนดกระบวนการศุลกากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำเข้าและส่งออก โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายศุลกากรที่ใช้บังคับอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อรองรับการพัฒนาและขยายตัวของการค้าและการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดมาตรการสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายศุลกากรให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันไว้หลายประการ ดังนี้

๒.๒.๑ กำหนดหลักการเกี่ยวกับการเสียอากร การคำนวณอากร การประเมินอากร และการอุทธรณ์การประเมินอากร โดยมีการกำหนดระยะเวลาการดำเนินการตามกฎหมายซึ่งเดิมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ มิได้กำหนดไว้ เช่น กำหนดระยะเวลาการประเมินอากรของพนักงานศุลกากร และกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

๒.๒.๒ กำหนดหลักการเกี่ยวกับการนำเข้า การส่งออก ตามรูปแบบการขนส่งต่าง ๆ และกำหนดหลักการเกี่ยวกับการนำเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร

๒.๒.๓ กำหนดเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายศุลกากร เช่น การจัดตั้งและการดำเนินการคลังสินค้าทัณฑ์บน การจัดตั้งเขตปลอดอากร การประกอบกิจการในเขตปลอดอากร และสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๔ กำหนดอำนาจของพนักงานศุลกากรเพื่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๕ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดและโทษ ซึ่งเดิมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ได้กำหนดความผิดหลายฐานไว้ในมาตราเดียวกันและลงโทษเท่ากันทุกฐานความผิด โดยพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แยกบัญญัติความผิดและโทษของความผิดแต่ละฐานไว้ในแต่ละมาตรา พร้อมทั้งได้แก้ไขระวางโทษในการกระทำความผิดแต่ละฐานให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ ความผิดฐานสำแดงเท็จ ได้แยกบัญญัติเป็น ๓ มาตรา คือ มาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๐๓ และมาตรา ๒๐๔ และความผิดฐานลักลอบและหลีกเลี่ยง ได้แยกบัญญัติเป็น ๓ มาตรา คือ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

กฎหมายศุลกากรเป็นกฎหมายสำหรับการจัดเก็บอากรเพื่อเป็นรายได้ของรัฐซึ่งใช้ในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ กฎหมายศุลกากรยังมีประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกทางการค้า ส่งเสริมเศรษฐกิจ ส่งเสริมการส่งออก ส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ ตลอดจนปกป้องสังคมให้ปลอดภัยด้วยระบบควบคุมทางศุลกากรที่มีประสิทธิภาพ

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย

๒.๔.๑ เนื่องจากการนำเข้าและส่งออกมีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียหลายประเภท เช่น ผู้นำของเข้า ผู้ส่งออกออก ผู้เดินทางระหว่างประเทศ ผู้ขนส่งระหว่างประเทศ ตัวแทน

โดยบุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรแตกต่างกัน นอกจากนี้ในข้อเท็จจริงบุคคลแต่ละประเภทดังกล่าวอาจเป็นหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการที่มีความรู้ความชำนาญในกระบวนการทางศุลกากร หรือเป็นประชาชนทั่วไปก็ได้ ประกอบกับในการนำเข้าและส่งออกนอกจากต้องปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น การนำเข้าสินค้าบางประเภทต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่ควบคุมสินค้านั้น ๆ ก่อน จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมาย

๒.๔.๒ การกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การกำหนดให้ผู้นำเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำต้องนำของออกไปจากราชอาณาจักรภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร มิฉะนั้น ของนั้นตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นในการขยายระยะเวลาไว้ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ

๒.๔.๓ การบังคับใช้กฎหมายในกรณีพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติแตกต่างกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์ของกฎหมายเท่ากัน เช่น กรณีมาตรา ๑๕๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ กับกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการนำเข้าในราชอาณาจักร และการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

๒.๕ สถิติการค้าเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา กรมศุลกากรมีสถิติการจับกุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับการนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งของที่ยังไม่ผ่านพิธีการศุลกากร ความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียอากรหรือหลีกเลี่ยงข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น จำนวนทั้งสิ้น ๓๒,๕๗๒ คดี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธีรชัย อ้วนวานิช)
อธิบดีกรมศุลกากร